

Прес реліз

Вимагаємо створення спеціального кримінального трибуналу для переслідування російського злочину агресії

В результаті ракетного обстрілу житлового району загинуло 18 мирних жителів, понад 70 отримали поранення

(Київ, 18 квітня 2024 р.) — Держави-члени ООН повинні підтримати створення спеціального кримінального трибуналу для судового переслідування російського керівництва за міжнародний злочин агресії. Про це йдеться в заяві неурядової правозахисної організації Fortify Rights.

17 квітня 2024 року російські збройні сили здійснили ракетний обстріл житлового району в Чернігові на півночі України, що призвело до значних жертв.

«Навмисне заподіяння шкоди цивільному населенню та руйнування інфраструктури, необхідної для життєзабезпечення населення, суперечить законам війни і має бути негайно припинено», — заявив правозахисник Fortify Rights В'ячеслав Ліхачов. «Відповідальні за накази, які призвели до трагедії, мають бути покарані за військові злочини, а союзники України мають створити спеціальний кримінальний трибунал для негайного переслідування злочину агресії».

За даними ЗМІ, в результаті обстрілу Чернігова трьома російськими ракетами було вбито 18 і поранено понад 70 мирних жителів.

Цей епізод став останнім прикладом щоденних ударів російських ракет та БПЛА по українських житлових районах та цивільній інфраструктурі. Особливо страждають останнім часом Харківська, Одеська та Запорізька області. Знищення Трипільської електростанції в Київській області тиждень тому та пошкодження Запорізької ГЕС раніше є частиною системних і свідомих зусиль Росії по знищенню критичної цивільної інфраструктури в Україні, заявили у Fortify Rights.

Умисні напади на цивільне населення є воєнним злочином і грубим порушенням міжнародного гуманітарного права.

У рамках розслідування воєнних злочинів і злочинів проти людяності під час російської агресії проти України Міжнародний кримінальний суд (МКС) уже видав ордер на арешт генерал-лейтенанта Сергія Кобилаша та адмірала Віктора Соколова за керівництво нападами на цивільні об'єкти та заподіяння надмірної шкоди цивільному населенню або цивільним об'єктам.

На додаток до права судового розгляду військових злочинів, злочинів проти людяності та геноциду, згідно з Кампальськими поправками до Римського статуту 2010 року, у 2018 році МКС нарешті отримав повноваження переслідувати міжнародний злочин агресії.

Відповідно до Римського статуту МКС, злочин агресії передбачає «планування, підготовка, ініціювання або вчинення» акту агресії, який «є явним порушенням Статуту Організації Об'єднаних Націй». Злочинні акти агресії включають «застосування збройної сили однією державою проти суверенітету, територіальної цілісності чи політичної незалежності іншої держави, або будь-яким іншим чином, що суперечить Статуту Організації Об'єднаних Націй». Згідно з Римським статутом, ці дії можуть включати вторгнення, військову окупацію або анексію із застосуванням сили; «бомбардування» території іншої держави «або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави»; блокування портів або узбережжя тощо.

Проте, хоча МКС має юрисдикцію розслідувати та переслідувати військові злочини в Україні, він не має юрисдикції щодо злочину агресії в Україні, оскільки, на відміну від інших жорстоких злочинів, переслідуваних МКС, така юрисдикція вимагала б згоди як України, так і Росії.

Кілька держав, у тому числі європейські союзники України, розглядають можливість створення ad hoc кримінального трибуналу для судового переслідування політичного та військового керівництва Росії за злочин агресії. Ці зусилля широко підтримують український уряд та українське громадянське суспільство.

Створення ad hoc кримінального трибуналу є єдиним серйозним шляхом для судового переслідування де-факто президента Росії Володимира Путіна та його високопоставлених політичних і військових спільників за початок та ведення незаконної війни Росії в Україні, заявили у Fortify Rights.

«Навмисність цих атак проти мирних жителів та цивільної інфраструктури прямо визнавали представники російського військово-політичного керівництва, включно з фактичним президентом Владіміром Путіним, та МЗС Росії», – сказав В'ячеслав Ліхачов. «Міжнародне співтовариство має посилити зусилля, щоб притягнути цих військових злочинців до відповідальності, і один із способів зробити це — створити спеціальний кримінальний трибунал».

В'ячеслав Ліхачов додав:

«Напади Росії на територію України можливі лише через критичну відсутність систем ППО в Україні. Нещодавні події на Близькому Сході показали, що сучасні засоби захисту можуть запобігти практично всій шкоді від атак ракет і безпілотників. Окрім забезпечення відповідальності за військові злочини, міжнародне співтовариство має терміново докласти всіх можливих зусиль, щоб допомогти Україні захистити цивільне населення».

Fortify Rights є правозахисною організацією, що працює в різних країнах світу передусім над досягненням справедливості для постраждалих від тяжких злочинів внаслідок збройних конфліктів.